

Adab Al-Rafidayn Journal

**A refereed quarterly scientific journal
Issued by College of Arts - University of Mosul
Supplement**

Vol. Ninety / year Fifty- Second

Rabi al-Thani - 1444 AH / November 1/11/2022 AD

**A special issue about the tenth conference of the College
of Arts / University of Mosul**

**The journal's deposit number in the National
Library in Baghdad: 14 of 1992**

ISSN 0378- 2867

E ISSN 2664-2506

To communicate:

radab.mosuljournals@gmail.com

URL: <https://radab.mosuljournals.com>

Adab Al-Rafidayn *Journal*

**A refereed journal concerned with the publishing of scientific researches
in the field of arts and humanities both in Arabic and English**

Supplement Vol. Ninety / year Fifty- Second / Rabi al-Thani- 1444 AH / November 2022 AD

Editor-in-Chief: Professor Dr. Ammar Abd Al-Latif Abd Al-Ali (**Information and Libraries**), College of Arts / University of Mosul / Iraq

managing editor: Asst.Prof. Dr. Shaiban Adeeb Ramadan Al-Shaibani (**Arabic Language**)
College of Arts / University of Mosul / Iraq

Editorial Board Members

Prof. Dr.Hareth Hazem Ayoub (**Sociology**) College of Arts / University of Mosul / Iraq.

Prof. Dr. Wafa Abdul Latif Abdul Aali (**English Language**) College of Arts / University of Mosul / Iraq.

Prof. Dr. Miqdad Khalil Qasim Al-Khatouni (**Arabic Language**) College of Arts / University of Mosul / Iraq.

Prof. Dr. Alaa Al-Din Ahmad Al- Gharaibeh (**Arabic Language**) College of Arts / Al- Zaytoonah University / Jordan.

Prof. Dr. Qais Hatem Hani (**History**) College of Education / University of Babylon / Iraq

Prof. Dr.Mustafa Ali Al-Dowidar (**History**) College of Arts and Sciences / Taibah University / Saudi Arabia.

Prof. Dr. Suzan Youssef Ahmed (**media**) Faculty of Arts / Ain Shams University / Egypt.

Prof. Dr. Aisha Kul Jalaboglu (**Turkish Language and Literature**) College of Education / University of Hajet Tabah / Turkey.

Prof. Dr. Ghada Abdel-Moneim Mohamed Moussa (**Information and Libraries**) Faculty of Arts / University of Alexandria.

Prof. Dr. Claude Vincents (**French Language and Literature**) University of Chernobyl Alps / France.

Asst .Prof. Dr. Arthur James Rose (**English Literature**) University of Durham / UK.

Asst .Prof. Dr. Sami Mahmoud Ibrahim (**Philosophy**) College of Arts / University of Mosul / Iraq.

Linguistic Revision and Follow-up:

Linguistic Revision : Lect. Dr. Khaled Hazem Aidan

Asst. Lect. Ammar Ahmed Mahmood

Follow-up:

Translator Iman Gerges Amin

Translator Naglaa Ahmed Hussein

- Arabic Reviser

- English Reviser

- Follow-up .

- Follow-up .

Publishing instructions rules

1. A researcher who wants to publish in Adab Al-Rafidayn journal should enter the platform of the journal and register by an official or personal activated email via the following link:

https://radab.mosuljournals.com/contacts?_action=signup

2. After registration, the platform will send to your mail that you registered on the site and a password will be sent for use in entering the journal by writing your email with the password on the following link:

https://radab.mosuljournals.com/contacts?_action=login

3- The platform (the site) will grant the status of the researcher to those who registered to be able in this capacity to submit their research with a set of steps that begin by filling out data related to them and their research and they can view it when downloading their research.

4-File formats for submission to peer review are as follows:

- Fonts: a “standard” type size is as follows: (Title: at 16point / content : at 14point / Margins: at 10 point), and the number of lines per page: (27) lines under the page heading line with the title, writer name, journal name, number and year of publishing, in that the number of pages does not exceed 25 in the latest edition in the journal free of illustrations, maps, tables, translation work, and text verification, and (30) pages for research containing the things referred to.

- Margins are arranged in numbers for each page. The source and reference are defined in the margin glossary at the first mentioned word. List of references is canceled, and only the reference is mentioned in the first mentioning place, in case the source is repeated use (ibid.)

- The research is referred to the test of similarity report to determine the percentage of originality then if it pass the test it is referred to two referees who nominate it for publication after checking its scientific sobriety, and confirming its safety from plagiarism , and if the two experts disagree –it is referred to a third referee for the last peer review and to decide on the acceptance or rejection of the research .

5- The researcher (author) is committed to provide the following information about the research:

- The research submitted for evaluation to the journal must not include the name of the researcher, i.e. sent without a name.

- A clear and complete title for the research in Arabic and English should be installed on the body of the research, with a brief title for the research in both languages: Arabic and English.

- The full address of the researcher must be confirmed in two languages: Arabic and English, indicating: (the scientific department / college or institute / university / country) with the inclusion of an effective email of the researcher.

- The researcher must formulate two scientific abstracts for the research in two languages: Arabic and English, not less than (150) and not more than (250) words.

- presenting at least three key words that are more likely to be repeated and differentiated in the research.

6-The researcher must observe the following scientific conditions in writing his research, as it is the basis for evaluation, otherwise the referees will hold him responsible. The scientific conditions are shown in the following:

- There should be a clear definition of the research problem in a special paragraph entitled: (research problem) or (problem of research).

- The researcher must take into account the formulation of research questions or hypotheses that express the problem of research and work to achieve and solve or scientifically refute it in the body of the research.

- The researcher works to determine the importance of his research and the goals that he seeks to achieve, and to determine the purpose of its application.

- There must be a clear definition of the limits of the research and its population that the researcher is working on in his research.

- The researcher must consider choosing the correct methodology that is appropriate to the subject of his research, and must also consider the data collection tools that are appropriate for his research and the approach followed in it.

- Consideration should be given to the design of the research, its final output, and the logical sequence of its ideas and paragraphs.

- The researcher should take into consideration the choice of references or sources of information on which the research depends, and choose what is appropriate for his research taking into account the modernity in it, and the accuracy in documenting , quoting form these sources.

- The researcher should consider taking note of the results that the researcher reached, and make sure of their topics and their rate of correlation with research questions or hypotheses that the researcher has put in his research.

7- The researcher should be aware that the judgment on the research will be according to a peer review form that includes the above details, then it will be sent to the referee and on the basis of which the research will be judged and weights will be given to its paragraphs and according to what is decided by those weights the research will be accepted or rejected. Therefore; the researcher must take that into account in preparing his research.

Editor-in-chief

CONTENTS

Title	Page
<i>Assessing the Translation of Quranic Implicit Negation into English</i> Abdul Rahman Ahmed Abdul Rahman	1 - 22
<i>Ideological Constraints In Translation</i> Zahraa Rabie Muhammad Qasim Agha Luqman A. Nasser	23 - 32
<i>The Effect of Mistranslating Arabic Conjunctives on the Argumentative Texts into English</i> Salem Yahya Fathi	33 - 54
<i>L'Islamisme caché de Victor Hugo</i> Mu'ayad A. Abdul-Hasan Zahraa Moayed Abbas	55 – 68
<i>Monde arabe et Occident : Les deux grandes périodes de contact</i> Magdy Abdel Hafez Saleh	69 – 94
<i>OSMANLI DÖNEMİ TÜRK EDEBİYATINDA İZ BIRAKAN MUSULLU ŞAİRLER</i> Ahmed İçli	95 – 118
<i>TÜRKİYE'DE ARAPÇA ÖĞRETİMİNDE KÜLTÜRÜN ETKİSİ</i> Badri Aslan	119 – 128
<i>Arapça Öğretim Metodu: Türkiye Örneği</i> Mohammed Mekin	129 – 158
<i>L'humanisme arabisant : la première grammaire de l'arabe publiée en Europe occidentale</i> Emilie Picherot	159 – 176
<i>Old Arabic Dialects in the Noble Quran with Reference to Translation into English</i> Yasir younis Al-Badrany	177 – 198
<i>L'expatrié entre un abri sûr et une amère nostalgie dans certaines œuvres dramatiques irakiennes contemporaines</i> Ilham Hassan Sallo	199 – 220
<i>The Translation of Al-Mushakala (Verbal Similarity) in the Prophetic Hadith into English: Problems and Strategies</i> Ziyad Anwar mahmood Albajjari	221 – 240
<i>SUBJECT COMPLEMENT AND ITS GRAMMATICAL REALIZATIONS</i> Zahraa Ahmed Othman	241 – 252

<i>La répétition : emplois et motifs dans Frère d'âme de David Diop</i> Saif Adnan Al-Obaidi	253 – 272
<i>Les programmes audio-visuels comme stratégie pour développer la compétence de la production écrite dans une classe de FLE</i> Ali Najm Alghanami Abdul Rahim Abdul Rahman	273 – 310
<i>L'effet de la littérature orientale du livre des Mille et une Nuits sur la narration française</i> Fayhaa Hamid Khudair	311 – 332
<i>L'usage des séquences vidéo dans un cours de compréhension orale (cas des étudiants de 4e année/Département du français/ Université de Mossoul/Irak</i> Qatran Bashar Aljumailie	333 – 376
<i>L'usage du roman-photo dans l'enseignement du FLE</i> Wadah Khaled Al-Sharifi	377 – 390

Arapça Öğretim Metodu: Türkiye Örneği **Mohammed Mekin ***

تأريخ القبول: ٢٠٢٢/١٠/١٥

تأريخ التقديم: ٢٠٢٢/١٠/٨

Özet:

Bu çalışmanın konusu, yabancılara Arapça öğretiminde izlenecek yöntemleri belirlemektir. Çalışma, Türkiye'de halihazırda yürürlükte olan Arapça dil dersi müfredatlarının belirlenmesi ve eleştirilmesi ile sınırlıdır. Bu çalışmada Türkiye'de lise ve üniversitelerde uygulanan Arapça öğretim programlarının genel bir değerlendirmesi yapılacaktır. Çalışmanın amacı, Türkiye'de sunulan Arapça derslerinin daha nitelikli hale getirilmesi ve öğrencilere Arapça öğretiminin yol ve yöntemlerinin zaman kaybetmeden belirlenmesidir. Bilindiği gibi Türkiye'de dini okullar olan medreselerde yüzyıllardır süregelen bir Arapça öğretim yöntemi vardır ve sıra kitapları olarak nitelendirilen ve mutlaka öğretilmesi gereken bir dizi kitap listesi vardır. Orta Çağ'da ideal kabul edilen bu kitaplar ve içerikleri, ne yazık ki günümüz iletişim ve teknolojik imkânlarından, görsel ve işitsel bilişimin avantajlardan yoksun olmaları nedeniyle yeni nesilleri cezbetme ve Arap dilini sevdirmeye konusunda tamamen yetersiz kalmaktadır. Arapça öğrenmeye can atan genç kuşakların bile bu kitaplar ve içerikleri ile karşı karşıya kaldıklarında dili öğrenme konusunda hayal kırıklığı yaşadıkları ve çaresizliğe düştükleri belirtilmektedir. Ayrıca Türkiye'de geleneksel din okullar olan medreselerde uygulanan Arapça öğretim programının tamamen dil bilgisine dayalı olduğu ve çoğunlukla dil bilgisi ezberi üzerinden yürüdüğü, metin çeviri ve çözümlemesine fazla yer vermediği, basitten zora metin anlama ve kavrama pratiğinden yoksun olduğu görülmektedir. Bu yüzden artık Arapça öğrenmenin imkansızlığı bir kabusla dönüşmüş bulunduğu fark edilmektedir. Çalışma sonucunda Türkiye'de uygulanan Arapça öğretim programları örneğinden hareketle yabancılara Arapça öğretimi için zaman kaybetmeden yeni, isabetli ve modern yol ve

* Asst.Prof/College of Islamic Sciences/ Batman University/ Turkey.

yöntemlerin ortaya konulması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır. Geliştirilmesi gereken bu yöntem ve teknikler sayesinde en önemli küresel dillerden biri olan Arapçanın daha iyi öğretilmesi için alan uzmanlarının yeni çalışmalarına, programlarına ve yöntemlerine büyük ihtiyaç olduğuna dikkat çekilmiş ve yeni bir Arapça öğretim modeli takdim edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Yabancı Dil, Arapça, Öğretim Yöntemleri, Modern Öğretim.

Giriş

Yabancı bir dil bilmek globalleşen dünyada hayatın ve bilim yoluna adım atmanın vazgeçilmez şartı olarak görülmektedir.¹ Bu şartı şu anda küresel çapta en fazla dayatan dil kuşkusuz İngilizcedir.² Çünkü İngilizcenin dünya yönetimini ellerinde bulunduran egemen güçlerin dili olması, dünyaya yön veren egemenlerin dil ve kültürünün de dünya halklarına dayatılmasını beraberinde getirmiştir. Nitekim Orta Çağ'a tekabül eden İslam medeniyetinin altın çağlarında bu kültürel egemenlik Arapçada idi ve Arapça metinleri neredeyse bütün dünyada en çok aranan ve okunan metinler konumundaydı.³ İlahi yasa bu: Dünya hakimiyeti elden ele dolaşır ve bu hakimiyetin bir boyutu olan dilsel ve kültürel egemenlik de halktan halka ve ümmetten ümmete geçer. Her kim sistematik çalışır, siyasi, askeri, teknolojik ve kültürel açıdan üstün konuma yükselirse her alanda küresel bir kutba dönüşür ve böylece tüm dünyalıların cazibe merkezi haline gelir. Filolojik üstünlüğü, dilsel ve edebi yetkinliği, fonetik ve müzikal telaffuzu bakımından

¹ Elif Ateş-Halil Aytekin, "Küreselleşen Dünyada Çokkültürlülük ve Yabancı Dil Eğitimi", *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2020, 26, 4563-4579, s. 4565; A. Hamit Sunel, "Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. LO (1994), 121-127, s.121-122

² Avinash. M-Rennet Samson, "The Importance of English in the Mordern World", *Golden Research Thoughts*, 2014, 3, ss. 1-3 Niyozova Aziza Ilyosovna, "The Importance of English Language", *International Journal on Orange Technologies (IJOT)*, 2020, 2, s. 22-24.

³ Bkz. Feriduddin Aydın, *Arapça'nın Önemi ve Türkiye'de Karşılaştığı Sorunlar*, İstanbul, 2003, s.8-15; Muhammet Vehbi Dereli, "Arap Dili ve Edebiyatının İslâm Medeniyeti İçin Önemi", *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2020, 49, ss. 65-87

büyük eleştirilerin konusu olsa da İngilizce günümüzde küresel öncelikli dil egemenliği düzeyine çıkmış ve Arapçayı geride bırakmıştır.⁴

Bir zamanlar bilim, sanat, edebiyat gibi birçok alandan dünyanın en popüler dili olan Arapça günümüzde maalesef İngilizce ve Çince gibi egemen dillerin gerisine düşmüş olsa da Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın kabul ettiği sayılı resmi dillerden biri ve dünyada en çok konuşulan ve yazılan diller sıralamasında zirveye yakın bir yerde konumlanmaktadır. Arapça konuşan ülke ve halkların sayıca fazla olmasının Arapçayı ön plana çıkarmış olmakla birlikte, dünyanın sayıca ikinci büyük dini olan İslam'ın din dili olması ve İslam dini kaynaklarının Arapça yazılmış olması Arapçaya dünyevî bir üstünlüğün yanında manevî hatta kutsal bir değer katmıştır.⁵

Bu çalışmada Dünyada verilen Arapça eğitimlerden Türkiye örneği esas alınmıştır. Bilindiği üzere yüzyıllarca Türkiye'de devam edegelen medrese eğitim sistemi, müfredat bakımından ve devlet desteğini alıp-almana açısından oldukça zayıflamış ve hatta büyük oranda etkisini yitirmiş olmasına rağmen Arapça eğitiminin günümüze kadar taşınmasında büyük rol oynamıştır. Selçuklu ve Osmanlı dönemlerinde medrese eğitimi müfredat bakımından İslam medeniyetinin altın çağlarındaki gibi güçlü ve kapsamlı muhtevasını kaybetmiş olsa da canlılığını büyük oranda korumaya devam etmiştir.⁶ Ama Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla birlikte medreselerin kapatılması⁷, Latince alfabeye geçilmesi ve halifeliğin kaldırılması gibi yeniliklerden en çok olumsuz yönden etkilenen

⁴ Recep Uçar, "Din Öğretimi Kurumları Öğrencilerinin Arapça Derslerine İlişkin Tutumları ve Tutum Geliştirme Önerileri", *Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi*, 2017, 1, ss. 87-112

⁵ Hafizu Mustapha Sani-Dahuru Ahmad, *اهمية اللغة العربية عند الامم الاسلامية*, *International Conference on Empowering Islamic Civilization in the 21st Century*, 6-7 September 2015 – Universiti Sultan Zainal Abidin, Malaysia, ss. 861-867; Nurullah Kurt-Miran Ahmed Ebulheyca-Muhammed Salim Atum, *اللغة العربية*, Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015, 6, ss. 125-170

⁶ İbrahim Aşlamacı, "Pakistan Medreselerine Model Olarak İmam Hatip Liseleri", *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*, Sakarya, 2013, s. 18-21

⁷ Mustafa Turan, "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Tevhid-i Tedrisat", *Türk Yurdu*, 2011, 288, ss. 191-197

kültürel yapı Arapça olmuştur. Ancak medrese eğitimi gayri resmi bir şekilde özellikle kırsal kesimlerde ve büyük oranda Nakşi tarikat geleneği üzerinden varlığını sessizce sürdürmüştür. Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasıyla aynı zamanda Arapçanın önünde yeni hayırlı kapılar da açılmış ve zayıflayan medrese geleneğine alternatif olarak ortaokul ve lise düzeyinde İmam hatipler ve lisans düzeyinde ise İlahiyat Fakültesi ve Arapça Öğretmenliği Bölümleri Arapça için oldukça önemli bir şans olarak ortaya çıkmıştır.⁸

Şu anda, Türkiye'de eski Arapça öğretim metodunu takip eden medreselerde, eski ve yeni metotları birleştirmeye çalışan İmam Hatip Ortaokulları ve Liselerinde, İlahiyat Fakültelerinde ve Arap Dili ve Edebiyat ile Arapça Öğretmenliği lisans Bölümlerinde Arapça eğitimi verilmeye devam etmekte ve binlerce Türkçe konuşan talebe bu kurumlarda Arapça eğitimi görmeye devam etmektedir. Bu kurumların dışında nispeten daha kısa sürede, hızlandırılmış ve sıkıştırılmış bir program uygulayarak Arapça eğitimini veren Milli Eğitim Bakanlığı bünyesi altındaki Halk Eğitim kursları ve özel kurslara da değinmek gerekir. Bu kurslarda nispeten daha modern yöntemler uygulanmakta ve kısmen gramere daha az ağırlık verilerek konuşma, yazma ve anlama temelli bir eğitim programı tatbik edilmektedir.

Yukarıda zikredilen resmi ve özel Arapça öğretim programlarının oldukça başarılı sonuçlar verdiğini söylemek maalesef zordur. Çünkü yabancı bir dili çalışmak özellikle Arapça gibi öğretilmesi zor sayılan bir dili öğrenmek istikrarlı ve sistematik bir çaba ister. Asıl maksat olarak değil, bir hobi olarak yabancı dil öğrenme teşebbüslerinin büyük oranda akamete uğradığına dikkat çekmekle birlikte, Arapça öğretim müfredatlarının da kısa sürede başarı

⁸ Mustafa Öcal, "Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Din Eğitimi ve Öğretimi", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1998, 7, ss. 241-268; Halis Ayhan, "Cumhuriyet Dönemi Din Eğitimine Genel Bakış", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı: Cumhuriyetin 75. Yıldönümüne Armağan, 1998, ss. 251-254; Mustafa Öcal, "Künye Defterleri"ne Göre İstanbul İmam ve Hatip Mektebi (1924-1930)" *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2008, 2, s. 175-232

getirecek şekilde tanzim edilmediği ve modası geçmiş yöntem ve tekniklerde ısrar edildiği fark edilmektedir.

Bu çalışmada Yabancılar Arapça öğretim programlarının Türkiye örneği ele alınacak, bu ülkedeki resmi ve özel Arapça öğretim çabalarına eleştiriler getirilecek ve son tahlilde Arapça öğretimi için öneriler ve tarafımızca hazırlanan yeni bir model program ortaya konulacaktır.

1. Türkiye’de Mevcut Arapça Öğretim Programlarının İçerikleri ve Etkileri

Türkiye’de Kuran Kursu resmîyeti altında devam eden medreselerdeki Arapça öğretim müfredatı genel olarak klasiktir. Bu klasik öğretimde “sıra kitapları” diye bilinen Emsile, Bina, İzi ve Maksud” gibi sarf kitapları; Ecrumiye, Avamil, Metnu’l -Kıtır, Şerhu’l-Kıtır, Siyuti ve Cami gibi nahiv kitapları okutulmaktadır.⁹ Bu sıra kitapları üzerinden yapılan öğretim takriben en az iki yıl en çok yedi yıl hatta bazen on yıl kadar süre almaktadır.¹⁰ Bu kitaplar üzerinden yapılan Arapça öğretimi zaman bakımından ekonomik olmadığı gibi içerik ve metot bakımından da maalesef asrın gerisinde kalmaktadır. Kendi zamanları için harikulade sayılan bu eserler mükemmel bir gramer verirken, gramerin tatbik edileceği saha olan metin okuma, anlama, kavrama, analiz etme, sentezleme ve değerlendirme gibi vazgeçilmez modern eğitim yöntem ve tekniklerinden yoksundur.¹¹ Yine bu kitaplardaki ana metinlerin etrafına düşülmüş haşiyelerin karmaşıklığı, modern teknolojik

⁹ Deniz Aşkın, “Türkiye’de Medreseler, Seydalık Ve Meşruiyet Arayışları”, *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*, Eskişehir, 2018, s. 127-129; Uğur Erman, “Siirt Medreselerinde İcâzetnâme Öncesi Okutulan Kitaplar ve İçerikleri”, *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.1, C.3, ss. 135-172; Tuba Kurt, “Osmanlı Medrese Eğitiminde Felsefe”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, Konya, 2016, s. 27

¹⁰ Ali Özenç, “Dinî Statü Sahibi Medrese Seydalarının Ve İlahiyat Fakültesi Öğretim Elemanlarının Birbirlerine Bakışı (Diyarbakır Örneği)”, *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2014, 1(2), s. 3

¹¹ Mustafa Şanal, “Osmanlı Devleti’nde Medreselere Ders Programları, Öğretim Metodu, Ölçme ve Değerlendirme, Öğretimde İhtisaslaşma Bakımından Genel Bir Bakış”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2003, 2, s. 150-160

olanaklarla donatılmış olmaktan uzaklığı, basımlarının netlikten ve şeffaflıktan mahrumiyeti de eklenince yeni kuşakları cezbedemedikleri anlaşılmaktadır. Kentlerin etkinlikler ve sorumluluklarla dolu izdihamında ve teknolojinin albenileri ve cazibelerinin manyetik kısılacında yetişen yeni kuşakların ne bu kitaplara verecekleri zamanları ne de onları çekecek modern dijital cazibeleri vardır. Hızla hedefe ulaşmaya kilitli olan yeni nesilleri günümüzün teknolojik ve dijital imkanlarını seferber kılmadan, görsel ve işitsel sayısız alternatifler sunmadan ve ölçme değerlendirmeye dayalı bir heyecan oluşturmada ve son tahlilde başarı hazzını yaşatacak ödüllerle desteklenmeden medreselerdeki bu programın olduğu hal üzere hayatta kalması olanaklı gözükmemektedir.¹²

Medrese dışında kalan İmam Hatip Liseleri, İlahiyat ve Edebiyat Fakülteleri ve diğer muhtelif kurslarda verilen Arapça öğretim programları incelendiğinde görece olarak daha modern yöntem ve teknikleri kullandıkları ve yeni kuşağın algısına ve diline daha yakın bir müfredata sahip oldukları görülmektedir. Ancak öğretim esnasında basitten karmaşığa doğru, kolaydan zora doğru, katılım, öğrenciye görelilik ve esneklik gibi temel öğretim ilkeleri ıskalandığı için başarılı sayılmayacak nitelikte bir Arapça öğretiminin uygulanmakta olduğu fark edilmektedir. Medreselerde aşırı derece gramer merkezli ilerleyen bir programdan geçenler genel olarak metin hakimiyetinde ve özellikle modern metinlerdeki yetkinlikte zayıfken ama öbür yandan gramerde güçlü iken, medrese dışında kalan diğer kurumlardaki öğretimden geçen talebeler hem gramerde hem de metin yetkinliğinde zayıf kalmaktadırlar. Bunun sebebi, gramer ile cümle ve metin tatbikatı arasında yaşanan bocalanma ve bunun sonucunda hem gramerde hem de metin yetkinliğinde talebenin istenilen düzeye ulaşmadan akademik yılın tamamlanması ve tatillerin araya girmesi olarak görülebilir.¹³

¹² Emin Özdemir, “İslah Çalışmalarından İlğasına Medreselere İslamcı Bir Bakış; Sebilürreşad’da Tevhid-İ Tedrisad Kanunu Ve Uygulamaları”, *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/2, Winter 2013, p. 201-215, Ankara-Turkey

¹³ Bkz. Gürkan Dağbaşı vd., *Arapça Öğretimi Araştırmaları*, Ed. Hacı Yılmaz, İktisad Yayınları, Ankara, 2009.

Ancak hem medreselerde hem de resmi okullarda verilen Arapça öğretim programlarının merkezinde daima gramer yer almıştır. Metin okuma, anlama, kavrama, analiz etme, sentezleme ve değerlendirmeye eşlik etmeyen gramer ve ezber Türkiye Arapça öğretiminin önünde duran en büyük kâbus sayılabilir. Çünkü öğretim faaliyetinin önemli bir kısmını oluşturan gramer öğretimi, metinleri okuma ve anlamaya fazla zaman ve olanak bırakmamaktadır. Bu yüzden uygulamalı bir öğretim layıkıyla gerçekleşmemekte ve bu uğurda harcanan çabalar büyük oranda heba olmaktadır. Elifbayı bilmeden heceleme, heceleme, bilmeden kelimeye, kelimeyi bilmeden cümleye, cümleyi bilmeden metne gitmenin zor olması gibi, henüz kolay hikayeleri okuyup anlamayan talebelere sırf müfredatta yer aldığı için Şiir ve edebi sanatlar dersini vermek, sadece eğitim ilkeleriyle çelişmez aynı zamanda talebeyi Arapçadan soğutur hatta onun gözünde Arapçayı öğrenilmesi olası olmayan bir kabusa dönüştürür. Burada Arapça müderrisi ve öğretmenlerinin eğitsel formasyonları, iletişim becerileri, kolaylaştırıcı ve basitleştirici yöntem ve teknikleri önem kazanmaya başlar.¹⁴

Türkiye’deki zahiri yönelim, kalıplara ve formlara aşırı bağlılık hatta bağımlılık, ezber ve doğru telaffuz ya da iraba takıntı derecesinde hassasiyetle verilen önem, tecvit ve hafızlığa atfedilen ehemmiyet ve kutsama, Arapça öğretiminin görünmeyen perdeleri ve engelleri olarak açığa çıkar. Kalıplara takılanların kalpleri unutulması gibi, aşırı selefi-zahiri yönelim metinlerin anlamlarını bilmeyi, onların ruhuna nüfuz etmeyi ve mesaj odaklı yol almayı engellediği için Arapça öğrenmek ve öğretmek ikinci plana itilmiş

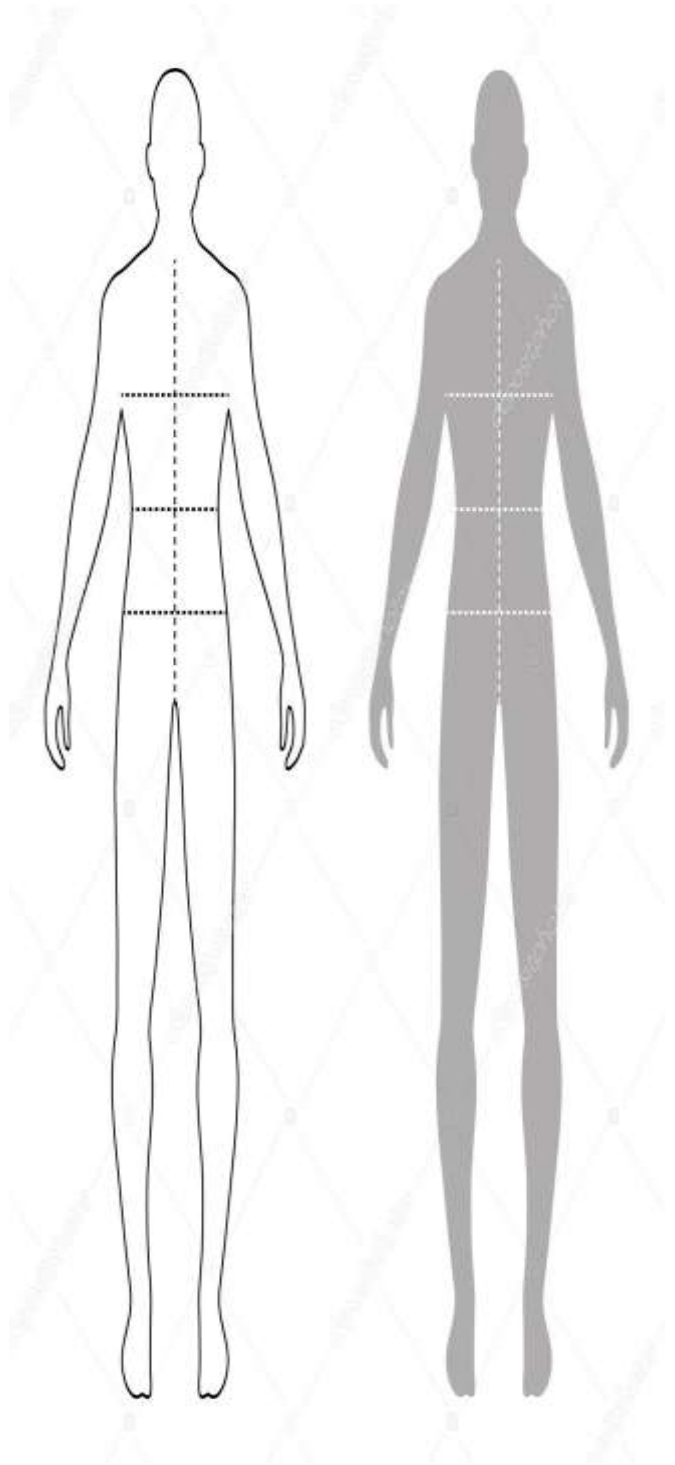
¹⁴ Sabahattin Bala, “Bir Eğitim Kurumu Olarak Şark Medreseleri (Mardin Yöresi Örneği)”, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, Diyarbakır, 2012, s. 38-40, 174; Sadiye Tutsak, Milli Mücadele Yıllarında Ankara Hükümeti’nin İlmiye Medreselerini Canlandırma Çabası, *Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2003, 5(2), ss. 11-30; Ayşe Yanardağ, “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Medreselerin İslahı Tartışmasından Eğitim Birliğine”, *TUHED Turkish History Education Journal*, Fall 2016, 5(2), ss. 515-548

ve son tahlilde çok iyi Kuran okuyan ama onu hiç anlamayan, yüzünden metinleri ezberleyen ama ne dediğini bilmeyen kuşakları geride bırakmıştır.

2. Arapça Öğretiminde Yeni Bir Yaklaşım Doğru

Türkiye ve dünyada Arapça öğretimi için oldukça basit, ekonomik, modern bir programı burada önereceğim. Bu metot, gramere boğmadan ama gramerin de ana konularını ve iskeletini içeren, daha çok okuma ve anlamaya dayalı bir metot olacaktır. Bu metotta her hafta toplam altı saat verilecek Arapça derslerinin bir ders saatini gramere ayırmak ve geri kalan beş saatini kolaydan zora doğru çeviri ve analiz yapmak suretiyle daha çok metin okuma ve anlamaya dayalı bir programdır. Yabancı dil öğretme ve bu bağlamda Arapça öğretmede yıllarca tatbik ettiğim ve iyi sonuçlar aldığım bu programın iskeletini, işlenecek gramer konularını ve kolaydan zora doğru devam edecek metin çeviri-analiz faaliyetine örnek olabilecek şekilde şöyle ifade edebilirim:

1. Kafa
(Zamirler)
2. Gövde
(Zamanlar)
3. Sağ Kol
(Yeterlilik Bildiren
Cümleler)
4. Sol Kol
(Gereklilik
Bildiren Cümleler)
5. Sağ Bacak
(Fiil Cümlesi)
6. Sol Bacak
(İsim Cümlesi)
7. Eklemler:
(Edat Ve
Bağlaçlar)
8. Kaslar Ve Makyaj:
(Metin Tercüme
Ve Tahlilleri)

ARAPÇA TEMEL DÜZEY DERSİ (1. HAFTA)

1. KONU: ZAMİRLER

1.1. ÖZNE ZAMİRLER

الجمع	المثنى	المفرد	
Onlar هم	İkisi هما	O هو	الغائب
Onlar هنّ	İkisi هما	O هي	الغائبة
Siz أنتم	İkiniz أنتما	Sen أنتَ	المخاطب
Siz أنتنّ	İkiniz أنتما	Sen أنتِ	المخاطبة
İkimiz / Biz نحن		Ben أنا	المتكلم

1.2. NESNE ZAMİRLER

الجمع	المثنى	المفرد	
Onları, Onlara إياهم	İkisini, إياهما İkisine	Onu, ona إياه	الغائب
Onları, Onlara إياهنّ	İkisini, إياهما İkisine	Onu, ona إياها	الغائبة
Sizi, Size إياكم	İkinizi, إياكما İkinize	Seni, sana إياك	المخاطب
Sizi, Size إياكنّ	İkinizi, إياكما İkinize	Seni, sana إياكِ	المخاطبة
İkimizi, İkimize / Biz, bize إيانا		Beni, bana إيايَ	المتكلم

1. 3. AİTLİK BİLDİREN MALİKİYET ZAMİRLERİ

كتاب	مفرد	مثنى	جمع
Kitap	(Tekil)	(İkil)	(Çoğul)
غائب	كتابه	كتابهما	كتابهم
(III. Şahıs- Erkek)			
غائبة	كتابها	كتابهما	كتابهن
(III. Şahıs-Bayan)			
مخاطب	كتابك	كتابكما	كتابكم
(II. Şahıs-Erkek)			
مخاطبة	كتابك	كتابكما	كتابكن
(II. Şahıs-Bayan)			
متكلم	كتابي	كتابنا	
(I. Şahıs)			

MODERN ARAPÇA ÇEVİRİ DERSİ-1

تُرْكِيَا تَحْتَفِلُ بِفَتْحِ الْقُسْطَنْطِينِيَّةِ
أَقَامَتْ تُرْكِيَا احْتِفَالًا كَبِيرًا لِإِحْيَاءِ الذِّكْرِى ٥٦٢ لِفَتْحِ الْقُسْطَنْطِينِيَّةِ.
وَقَدْ فَتَحَ الْعُثْمَانِيُّونَ هَذِهِ الْمَدِينَةَ عَامَ ١٤٥٣م، وَقَدْ صَارَ اسْمُهَا فِيمَا بَعْدُ إِسْطَنْبُول.
وَقَالَتْ وَكَالَهُ الْأَنَاضُولُ إِنَّ نَحْوَ مِلْيُونٍ وَنِصْفٍ مِلْيُونٍ شَخْصٍ شَارَكُوا فِي هَذَا
الْحَفْلِ، وَقَدْ حَضَرَهُ الرَّئِيسُ التُّرْكِيُّ رَجَب طَيْب أَرْدوغان، وَتَعَهَّدَ بِأَنْ يَظِلَّ صَوْتُ
الْأَذَانِ يَتَرَدَّدُ فِي إِسْطَنْبُولَ إِلَى الْأَبَدِ.
أَقَامَتْ
احْتِفَالًا كَبِيرًا
لِإِحْيَاءِ
الذِّكْرِى
الـ٥٦٢ لِفَتْحِ الْقُسْطَنْطِينِيَّةِ.
قَدْ فَتَحَ
هَذِهِ (تلك) الْمَدِينَةَ
قَدْ صَارَ

اسْمُهَا
فِيمَا بَعْدُ
وَقَالَتْ إِنَّ
وَكَالَهُ الْأَنْاضُولِ
نَحْوُ (حوالی = ما يقارب = تقریبا = بنسبة) مَلِئُونَ وَنَصْفِ مَلِئُونَ شَخْصِ
شَارَكُوا فِي
هَذَا (ذَاكَ = ذَالِكِ) الْحَفْلِ
قَدْ حَضَرَهُ
تَعَهَّدَ بـ
أَنْ يَظَلَ
صَوْتُ الْأَذَانِ
يَتَرَدَّدُ

ARAPÇA TEMEL DÜZEY: ISIM CÜMLESİ (2. HAFTA)

الجملة العربية

CÜMLE

1.) Fiil cümlesi

2.1.) Düz isim cümlesi (mübteda + haber) tenvinli:

(-dır , -dir)

2.2.) İne ve kardeşleri ile kurulan isim cümlesi: (-

dır-dir)

2.3) kane ve kardeşleri ile kurulan isim cümlesi: (-

idi, -idiler)

2.4) car ve mecrur (edatlar)'ın veya zarfların

cümle başına gelmesiyle kurulan isim cümlesi:

(sahiptir, vardır, üstündedir, altındadır)

١. الجملة الفعلية

شربَ خالدُ الماءَ
خلقَ اللهُ الأشجارَ
يحبُّ هو الأزهارَ
تدخلُ الأزهارُ على القلوبِ السرورَ
يرقدُ المريضُ على الفراشِ
ركبَ المسافرُ السيارةَ
يفرحُ الإنسانُ بمنظرِ الأزهارِ
يجولُ التاجرُ في البلدِ
يشتدُّ الحرُّ في الصيفِ
يسقطُ الجدارُ

٢. الجملة الإسمية

2.1. Düz İsim Cümlesi (Mübteda+Haber)

(-dır, dir: Tenvin ile)

المبتداء و الخبر

الدَّارُ واسعٌ
الجوُّ معتدلٌ
الغيارُ ثائرٌ
الشارعُ مزدحمٌ
الطريقُ ضيقٌ
الفأرةُ مختبئةٌ
الماءُ رائقٌ
البردُ قارسٌ
الزجاجُ مكسورٌ
القطُّ جائعٌ
النوافذُ مفتوحةٌ

2.2. İne ve Kardeşleri ile Kurulan İsim Cümlesi

(-dir,dirler)

إن وأخواتها

إن الزكاةَ واجبةٌ.
ليت الدواءَ مفيدٌ.
إن عبد الرحمن عازمٌ على السفرِ.
كان القائدُ أسدً.
إن مكةَ قبلةُ المسلمين.

السَّمَاءُ صَافِيَةٌ لَكِنِ الْمَطَرُ مِنْهُمْ.
الْقَطَارُ سَرِيعٌ لَكِنِ الطَّائِرَةُ أَسْرَعُ مِنْهُ.

2.3. İsim Cümlesinin Geçmiş (idi, idiler)

Zaman Kullanımı

كان وأخواتها

كان الجوُّ صحواً.
أصبحت الشمسُ مشرقةً.
أضحت الغنمُ متفرقةً.
ظل الجوُّ صحواً.
صار الجوُّ غائماً.
أمسى المطرُ منهماً.
لا زالت السماءُ صافيةً.
كان الجوُّ غائماً.
كان الصادقُ أفضلَ خطيب.
كان الضيفُ مسافراً.
كانت الطيورُ راجعةً إلى أعشاشها.
كان الكتابُ أنيساً نافعاً.
كان الماءُ بارداً.
كان الماءُ كثيراً في الأرض.
كان المسافرُ ذاهباً إلى مكة.
كان عثمانُ خارجاً من المصنع.

2.4. Edat ve Zarfların Başa Gelmesiyle

Kurulan İsim Cümlesi

(sahiptir, vardır, üstündedir, altındadır...)

شبه الجملة

هناك البيت القديم
عندى أقلام
فوق البيت سلج
تحت الأشجار طيور
معى رفقاء
عقب الحصان رجل
امام الحمار نصرالدين
فى المسجد رجلان

ARAPÇA FİİL CÜMLELERİ (ÖZET)

ذهب علي الى البيت
يذهب علي الى البيت
سوف & سيذهب علي الى البيت
كان يذهب علي الى البيت
قد ذهب علي الى البيت
كان قد ذهب علي الى البيت

ARAPÇA ZAMANLAR (ÖZET)

خلق الله الانسان (mazi, simple past)
يخلقُ الله الانسانَ (müzari, present)
سيخلق الله الانسان = سوف يخلق الله الانسان (istikbal, future)
قد خلق الله الانسان (-mıştır, present perfect)
كان قد خلق الله الانسان (-mıştı, past perfect)
كان يخلق الله الانسان (-yordu, past countinuous)

ARAPÇA İSİM CÜMLELERİ (ÖZET)

الانسان عالم
ان الانسان عالم
كان الانسان عالماً
في المسجد رجلاً

١. Mübteda + Haber

الجو باردٌ

2. İne vb

ان الجو باردٌ

3. Kane vb

كان الجو بارداً

4. Şibh Cümle

4.1. (edatla, cer harfi ile) = في الجو

طيرٌ

4. 2. (zarf ile) = فوق الشجرة

طيرٌ

اكتشاف آثار تربط أريحا بمصر القديمة
 عثر علماء آثار إيطاليون وفلسطينيون على مخبأ للقطع الأثرية المصرية في مدينة أريحا القديمة، وهو ما يشير إلى وجود روابط قديمة بين مصر وفلسطين.
 وقد جاء هذا الاكتشاف بعد حفر وتنقيب طوال عشرين عامًا بمنطقة "تل السلطان" شمال مركز مدينة أريحا القديمة.
 وكان أبرز ما في هذا الاكتشاف "الاستثنائي"، كما قالت مجلة ناشيونال جيوغرافيك، هو خمس من أصداف عرق اللؤلؤ -المعروفة أيضًا باسم أم اللؤلؤ- من نهر النيل بمصر.
 ويبدو أن اثنتين على الأقل من هذه الأصداف قد استخدمتا لتخزين مستحضرات التجميل، حيث لا يزال بها آثار من أكسيد المنغنيز، وهو العنصر الرئيسي في كحل العين عند المصريين القدماء.
 ويعتقد الباحثون احتمال أن أصل هذه المادة جاء من مناجم المنغنيز في شبه جزيرة سيناء.
 ويصنف تل السلطان موقعًا للتراث العالمي على قائمة اليونسكو للتراث، وتعتبر أريحا أقدم مدينة على الأرض.

عثر ---- على
 علماء آثار إيطاليون وفلسطينيون
 مخبأ للقطع الأثرية
 وهو ما
 يشير إلى
 وجود
 روابط قديمة
 بين مصر وبين فلسطين.
 قد جاء
 هذا الاكتشاف
 بعد حفر
 وبعد تنقيب

ARAPÇA TEMEL DÜZEY DERSİ: ZAMANLAR (3. HAFTA)

ARAPÇA ZAMAN TABLOSU (ZAMANLAR KONUSU ÖZET)

1. Dili Geçmiş Zaman (Simple Past) (-di, -di)	Yazdı كَتَبَ	Mazi fiil (Kök halde)
---	--------------	-----------------------

2. Mişli Geçmiş zaman (Present Perfect Tense) (-miş, -mişti)	Yazmıştır قَدْ كَتَبَ	Mazi fiil + قَدْ
3. Geçmişin Geçmiş (Past Perfect) (-mişti,mişti)	Yazmıştı كَانَ قَدْ كَتَبَ	Mazi + قَدْ + كان fiil
4. Şimdiki ve Geniş Zaman (Simple Present Tense - Simple Continous Tense) (-yor, -r)	Yazıyor يَكْتُبُ Yazıyorsun تَكْتُبُ Yazıyorum أَكْتُبُ Yazıyoruz نَكْتُبُ	Mazi fiil + أَتَيْنَ
5. Gelecek Zaman (Future Tense) (-ecek, -acak)	Yazacak سَيَكْتُبُ Yazacak سَوْفَ يَكْتُبُ	Müzari fiil + سَنَ Müzari fiil سوف +
6. Geçmişte Süreklilik (Past Continous) (-yordu, -erdi)	Yazıyordu كَانَ يَكْتُبُ	Müzari fiil + كان

ARAPÇA TEMEL DÜZEY DERSİ: ÇEVİRİ-ANALİZ (4. HAFTA)

انهيار ارضي في العاصمة البرازيلية
قتل خمسة اشخاص في انهيار ارضي وقع بالقرب من العاصمة البرازيلية ريو دي
جانيرو.

وذكر المتحدث باسم الدفاع المدني في ولاية ريو دي جانيرو، روبرتو روبرتي، في
مقابلة جرت معه احدى القنوات التلفزيونية المحلية، ان صخرة عملاقة وقعت على ستة
منازل بفعل انهيار ارضي وقع بسبب الامطار الغزيرة التي تسقط منذ يومين في مدينة
نيثيرو التي تبعد ٢٠ كم عن العاصمة.

وأشار المتحدث، الى ان الانهيار الأرضي تسبب في إصابة ١١ شخصا فضلا عن مقتل
٥ اشخاص.

هذا و مازال البحث عن احتمال وجود ناجين تحت الأنقاض، مستمر على قدم وساق.

ارتفاع عدد ضحايا الايبولا الى ١٧٠ في جمهورية الكونغو
ارتفع عدد ضحايا وباء الايبولا الذي تقشى في جمهورية الكونغو الديمقراطية الى ١٧٠.

و جاء في البيان الصادر عن وزارة الصحة في البلاد انه ارتفع عدد الأشخاص
المشخصين بالوباء الذي بدأ بالتقشي في تموز/يوليو الماضي في ولاية كيفو الشمالية الى
٣٢٩.

و هناك ٣٥ شخصا توفوا ايضا لم يثبت بعد ان كان بسبب الايبولا، اذ تعذر معرفة السبب
لعدم وجود القدرة على تشريح الجثث.

و ثبت المرض على ٢٩٤ شخصا ووصل عدد الذين شفوا الى ١٠٠.

ARAPÇA TEMEL: EDATLAR-BAĞLAÇLAR (5. HAFTA)	
ile, ise, iken, fakat, ve	و (مع – بينما)
ya da, veya, yoksa	أو
İle birlikte	مع / ب
e kadar, -bile, -se, -sa, -sın diye- -mesi için	حتى
sonra	ثم
gibi, -e benzer, tıpkı	مثل / ك
ötesinde, arkasında	ما وراء / ما بعد
Çünkü, nitekim	لأن ; إذ ، حيث
Ve bu durum	مما / ما
Açısından, bakımından	من حيث / من ناحية / من منظور / باعتبار
Zira, çünkü, den dolayı, dığı yer, dığı zaman, nitekim, -en , -an	حيث / حيث إن / حيث أن
Öyleyse, o halde	إذن
-ile sınırlı olmak	اقتصر على
-den daha çok	أكثر من
-den daha az	أقل من
-den başka, dışında, haricinde, hariç,	إلا / سوى / ما عدا / ما خلى / حاشى / باستثناء
e doğru	نحو ، الى
-nın yerine	بدلاً من / عوضاً عن / من
Dışında hariricinde, -meden, -madan, -meksizin, -maksızın	بدون / من دون
Sayesinde	بفضل
Müddetçe, sürece, koşuluyla, şartıyla	طالما
-dıkça ----- daha, ne kadar ---- o kadar	كلما
Her nerede (olursa olsun)	حيثما
Oranında, -e kadar	بقدر ما

Sonraki, gelecek	تالى / آتى / لاحق / مقبل / عقيب / بعدي / مستقبل
altında	تحت
yan	جنب / جانب
Etrafında, yaklaşık	حول
-nın aksine	خلاف ل
-den önce	قبل ان
-den hemen önce	قبيل ان
-den sonra	بعد ان
-den hemen sonra	بعيد ان
yakınında	بالقرب من
hakkında	نحو / حوالی / بشأن / في الخصوص / عن / في
önünde	امام
arkasında	خلف
altında	تحت
üstünde	فوق
Karşısında	إزاء / مقابل / تجاه / وجاه / حيال / امام
ortasında	وسط
arasında	بين
Dolayında, civarında, yaklaşık	حول - نحو ، ما يقرب من ، ما يقارب عن - تقريبا
sağda	عن يمين
solda	عن يسار
-e yakın	قريب من
-den uzak	بعيد عن
-meyecek, -mayacak	لن
-mez, -maz	لا
-medi, -madı (müzari: geniş-şimdiki zaman fiili)	لم
-medi, -madı (mazi: geçmiş zaman fiilinin)	ما
-den, -dan (ismin -den/ayrılma	عن

hali), hakkında	
-den, -dan (ismin -den/ayrılma hali)	من
-de da (ismin -de/içinde hali), içinde, hakkında	في
-e, -a, (ismin -e/yönelme hali)	الى
-i, -ı (ismin -i hali = bazen)	ب
-den ----- -eye	من ---- الى
-e kadar, -ıncaya kadar	حتى / الى ان
-den beri, -den itibaren, -den bu yana	منذ / اعتبارا من
Başında, başlangıçta	في البداية
Sonunda, son tahlilde	في النهاية
Aniden, ansızın, öyleyse, o halde	إذا
-sın diye, -mesi için	كي، لكي، حتى
-mesin diye, -memesi için	كيلا
eğer	إن / لو، إذا
-mezse, mazsa, -medikçe, -madıkça	لو لا
-en -an, dığı, ki	الذي / التي / اللذين / اللتان / الذين / اللاتي (اللواتي) / حيث
bağlamında	في السياق
bunun ışığında	في ضوء ذلك
bu bağlamda	في هذا الصدد
-den her biri, hem----hem de	كل من ، على حد سواء
Yoksa, aksi takdirde	أم / و الا
ise, -eye gelince	أما --- ف
-ebilir (yeterlilik)	ربما / قد / لعل / استطاع / يمكن ان / تمكن من / قادرة على
-meli,-malı (gereklilik)	على / يجب / يلزم / ينبغي / يجدر / يتطلب / يقتضي / لابد / من ضروري
ya ya da	إما ---- او / إما---- وإما ----

ne..... ne de...	لا --- و لا
ister ister	سواء كان ---- أم \ أو ----
Çerçevesinde, kapsamında	في / ضمن / في ضمن / في ضمن اطار / في اطار / اطار / على هامش
-nın da aralarında olduğu, gibi	من بينها / من بينه / بما فيها / بما في ذلك / بما يشمل / من ضمنها، مثل - ك
boyunca	على طول / على مدى / على مدار
Değil ---- akine	ما / لم / لما / لا / لن / ليس ---- بل / وإنما / لكن / بيد ان / غير ان / الا ان
Sadece değil ---- aynı zamanda	ما / لم / لما / لا / لن / ليس فحسب / فقط / مجرد ---- بل / وإنما / لكن / بيد ان / غير ان / الا ان
-mış gibi, sanki, adeta	كما لو / كأن
tarafından	من قبل / من جهة / بيد
den doğan, den kaynaklı	ناتجة / ناشئة / ناجمة / نابعة / تولد ---- عن / من
Korkusuyla, endişesiyle, kaygısıyla	خشية من / خوفا من
boyunca, sırasında, esnasında	خلال / اثناء / في اثناء / حين / عند، ابان، في الغضون
Bu yüzden	من ثم / لهذا / لذلك / لذا / من اجل ذلك / لهذا السبب / و هكذا فقد / بالتالي / لهذا الغرض / بسبب ذلك / من هنا / لهذه المناسبة / ف
-den dolayı, için, bu yüzden	ل / لأجل / من اجل / جراء / من جراء / نظرا الى / يكون / بسبب / بفعل / حيث ان / بما ان
-e göre	وفقا ل / طبق ل / تبعا ل / بنسبة ل / حسب / حسبما / بموجب / على ما
Ama, ancak, lakin	لاكن / بيد أن / غير أن / الا أن
-e rağmen, -se de, -sa da	رغم أن / رغم عن / بالرغم من / على رغم من / مع أن / مع ذلك / مهما / ان كان / حتى اذا / حتى لو / ولو حتى
-ken, dığı halde	بينما / في حين / فيما / في الوقت الذي / في الوقت النفس / و

aksine	فبى مقابل / بمقابل / ضد / على العكس - بعكس / بخلاف
-iğında, dığı zaman	عندما / حينما / لما / اذا / اذا ما / وقتما / حين / عند
Er emez, çok geçmeden derhal	ما لبث أن / لم يلبث أن / ما لبث / ما ان / ما كاد --- حتى / بمجرد--- ف / ما كاد --- حتى
Aracılığıyla, vasıtasıyla, yoluyla	من خلال / عن طريق / من طريق / بطريق / على سبيل / على لسان / على جناح / على متن عبر / بالوسيلة / بواسطة
de, -da, ayrıca, aynı şekilde	ايضا / بدوره / كما / هذا و / كذلك / هكذا
-nın yanı sıra	اضافة إلى / بالإضافة إلى / الى جانب / بجانب / علاوة على / فضلا عن / الى ذلك / ناهى عن
Artık değil	لم يعد
Bundan sonra	من الآن فصاعدا
Çok geçmeden	سرعان ما
sadece	فقط / فحسب / بمجرد
özellikle	لا سيما / خصوصا / خاصة / على وجه الخصوص / بالتحديد / تحديدا / على الاخص / لا سوي / ما خصيصا / لا ترما / لا مثل / ما لو ترما / بالذات / على سبيل الحصر

اعصار غاجا الذى يضرب جنوب الهند

لقي ١٠ أشخاص حتفهم في الاعصار الذي ضرب جنوب الهند.
و افاد مسؤول ادارة الكوارث ناريندرا كومار ان اعصار غاجا الذي ضرب ساحل ولاية
تميل نادو اسفر عن مقتل ١٠ اشخاص و الحاق الضرر بالعديد من المنازل.
و اشار كومار الى انه تم اجلاء ٨٠ الف شخص بسبب الاعصار و طلب من الصيادين
ان لا يبحروا في هذه الفترة.
و كانت ولاية أوريسا قد تعرضت ل إعصار عام ١٩٩٩ الذى أسفر عن هلاك أكثر من
١٥ الف شخص.

هجوم باستخدام قنبلة يدوية في اقليم البنجاب الهندي

فقد ثلاثة اشخاص حياتهم ١٠ أشخاص في هجوم باستخدام قنبلة يدوية في اقليم البنجاب
الهندي.

وفقا ل ٩ لاتباء التي تناقلها الاعلام المحلي في البلاد، فان شخصين اللذين كانا يقودان
دراجة نارية هاجما مراسم مقامة في مدينة امريتسار باستخدام قنبلة يدوية.

وأفاد مسؤول في الشرطة في تصريح الذي أدلى به، ان الهجوم اسفر ايضا عن اصابة عشرة اشخاص آخرين بجراح. وتم البدء بالتحقيقات بشأن الحادث.

وفاة رئيس المخابرات العسكرية الروسية ايغور كوروبوف
توفي رئيس المخابرات العسكرية الروسية ايغور كوروبوف عن عمر ناهز ٦٢ عاما. وجاء في البيان الصادر عن وزارة الدفاع الروسية ان كوروبوف توفي عقب مصارعته مرض عضال لمدة طويلة. وكان بوتين قد أناط مهمة رئاسة المخابرات العسكرية الروسية لكوروبوف في يناير ٢٠١٧.

MODERN ARAPÇA DERSİ: TERCÜME-TAHLİL (6. HAFTA)

هجوم على مخفر عسكري في أفغانستان
قُتل ٨ جنود في الهجوم الذي شنّه طالبان على مخفر عسكري في ولاية بالابولوك التابع لولاية فرح في غرب أفغانستان. وأفاد نائب محافظ ولاية فرح دادالله قاني ان أفراد تنظيم طالبان هاجموا المخفر مما أسفر عن مقتل ٨ و اسر ١٠ جنود. فيما جاء في التصريح الصادر عن طالبان انهم فرضوا سيطرتهم على المخفر.

طائرة هليكوبتر التبي تسقط في قندهار
اصيب ٥ جنود في حادث سقوط طائرة هليكوبتر تابعة للجيش في ولاية قندهار في جنوب أفغانستان. وأفاد المتحدث باسم الفيلق ٢٠٥ اللفتنانت كولونيل خواجة يحيى ان طائرة الهليكوبتر التابعة للجيش سقطت بسبب عطل فني. وأشار الكولونيل خواجة يحيى الى ان الحادث اسفر عن اصابة ٥ جنود. وكانت قد سقطت طائرة هليكوبتر قبل اسبوعين في قندهار مما كان قد اسفر عن مقتل جنديين.

SONUÇ

Selçuklu ve Osmanlılar döneminde başlayan medrese eğitimi ve bu eğitimin asıl dili olan Arapça, yaklaşık beş yüz yıllık uzun bir süre boyunca eğitimin ve bilimin gelişimine büyük katkı sağlamıştır. Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun gerileme dönemine girmesiyle birlikte ekonomik gücünü kaybeden medresenin müfredatı da zayıflamaya başladı ve günümüzde neredeyse yalnızca Arapça grameri ve biraz fıkıh ve akaid gibi oldukça sınırlı düzeyde bir programa hapsoldü. Medreselerde eğitim kitaplarının Arapça olmasının bir avantaj olduğu hatta Arapçanın medreseler üzerinden günümüze kadar ayakta kaldığı bilinse de medrese müfredatının sadece dini bilimlerle sınırlandırılmış olması ve din bilimlerinin de sadece Arapça grameri, biraz da fıkıh ve akaid ile sınırlandırılmış olması medrese eğitimi için herhangi bir gelecek vaat etmemektedir. Medreselerde verilen Arapçanın da yüzyıllar öncesine ait kitaplar üzerinden verilmesi, metin çeviri-analizinden ziyade gramere ağırlık verilmesi ve bir eğitim yöntemi olarak ezberin benimsenmesi Arapça ile yeni kuşakların birbirinden kopmasını beraberinde getirmiştir.

Medreselere alternatif olarak açılan İmam-Hatip Okulları, İlahiyat Fakülteleri ve Arapça Bölümlerinin de maalesef gramer merkezli bir müfredata sahip oldukları, metin çeviri-analizlerine gerektiği kadar zaman ayırmadıkları için, Arapça öğretiminde başarılı olduklarını ve kısa süre içerisinde Arapça öğrettiklerini iddia etmek zor görülmektedir.

Burada Arapça öğretiminde yeni bir yöntem arayışı kapsamında bir öğretim programını önerdim. O da gramerin ana konularını içermekle birlikte çeviri-analiz merkezli bir program olarak tasarlandı. Yıllardır tatbik ettiğim ve kısa sürede başarılı sonuçlar aldığım bu ders programına göre, gramerin ana konuları olan zamirler, zamanlar, isim cümlesi-fiil cümlesi ve elemanları, yerlilik-gereklilik ve son olarak edat bağlaçlar olmak üzere oldukça sad ve basit bir gramer çerçevesi oluşturuldu. Bu çerçeve program, bir insan iskeletine benzetildi. Buna göre iskeletin kafasını zamirler, gövdesini zamanlar, sağ bacağını fiil cümlesi, sol bacağını isim cümlesi, sağ kolunu yeterlilik kipi, sol kolunu gereklilik kipi ve eklemelerini ise edat bağlaçlar oluşturmuş oldu. Ancak buraya kadar

ortaya çıkan ucube, sadece korkunç bir iskelet oldu. Asıl işimiz bu iskelete et giydirmek ve makyajını yapmak olacaktır. Bunun yolu da basitten zora doğru metin çevirileri ve analizleri olacaktır. Bu program ayrıca okuma, anlama, kavrama, analiz yapma, sentezleme ve ölçme-değerlendirmeye dayalı bir şekilde ve hedef kazanımları altı ayda gerçekleştirecek şekilde oluşturuldu. Bu yöntemle Arapça'nın da aralarında olduğu dünyanın en zor dillerinin altı ay gibi kısa bir sürede öğrenilebileceği İngilizce, Arapça ve Farsça gibi diller aracılığıyla yıllardır müşahaade etme imkanı buldum.

KAYNAKLAR

AŞKIN, Deniz, “Türkiye’de Medreseler, Seydalık ve Meşruiyet Arayışları”, *Eskişehir Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*, Eskişehir, 2018.

AŞLAMACI, İbrahim, “Pakistan Medreselerine Model Olarak İmam Hatip Liseleri”, *Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*, Sakarya, 2013.

ATEŞ, Elif – AYTEKİN, Halil, “Küreselleşen Dünyada Çokkültürlülük ve Yabancı Dil Eğitimi”, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2020.

AYDIN, Feriduddin, *Arapça'nın Önemi ve Türkiye’de Karşılaştığı Sorunlar*, İstanbul, 2003.

AYHAN, Halis, “Cumhuriyet Dönemi Din Eğitimine Genel Bakış”, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Özel Sayı: Cumhuriyetin 75. Yıldönümüne Armağan, 1998.

BALA, Sabahattin, “Bir Eğitim Kurumu Olarak Şark Medreseleri (Mardin Yöresi Örneği)”, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, Diyarbakır, 2012

DAĞBAŞI, Gürkan vd., *Arapça Öğretimi Araştırmaları*, Ed. Hacı Yılmaz, İktisad Yayınları, Ankara, 2009.

DERELİ, Muhammet Vehbi, “Arap Dili ve Edebiyatının İslâm Medeniyeti İçin Önemi”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2020.

ERMAN, Uğur, “Siirt Medreselerinde İcâzetnâme Öncesi Okutulan Kitaplar ve İçerikleri”, *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.1, C.3, 2017.

ILYOSOVNA, Niyozova Aziza, “The Importance of English Language”, *International Journal on Orange Technologies (IJOT)*, 2020.

KURT, Nurullah-EBULHEYCA, Miran Ahmed-ATUM, Muhammed Salim, اللغة العربية, Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2015.

KURT, Tuba, “Osmanlı Medrese Eğitiminde Felsefe”, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi*, Konya, 2016.

M. Avinash.-SAMSON, -Rennet, “The Importance of English in the Mordern World”, *Golden Research Thoughts*, 2014.

ÖCAL, Mustafa, “Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Din Eğitimi ve Öğretimi”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1998.

ÖCAL, Mustafa, “Künye Defterleri”ne Göre İstanbul İmam ve Hatip Mektebi (1924-1930)” *Uludağ Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, 2008.

ÖZDEMİR, Emin, “İslah Çalışmalarından İlğasına Medreselere İslamcı Bir Bakış; Sebilürreşad’da Tevhid-İ Tedrisad Kanunu Ve Uygulamaları”, *Turkish Studies- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* Volume 8/2, Winter 2013.

ÖZENÇ, Ali, “Dinî Statü Sahibi Medrese Seydalarının ve İlahiyat Fakültesi Öğretim Elemanlarının Birbirlerine Bakışı (Diyarbakır

Örneği)”, *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2014.

SANİ, Hafizu Mustapha-AHMAD, Dahuru, العربية عند الامم الاسلامية, اهمية اللغة, *International Conference on Empowering Islamic Civilization in the 21st Century*, 6-7 September – Universiti Sultan Zainal Abidin, Malaysia, 2015.

SUNEL, A. Hamit “Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. LO, 1994.

ŞANAL, Mustafa, “Osmanlı Devleti’nde Medreselere Ders Programları, Öğretim Metodu, Ölçme ve Değerlendirme, Öğretimde İhtisaslaşma Bakımından Genel Bir Bakış”, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2003.

TURAN, Mustafa, “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Tevhid-i Tedrisat”, *Türk Yurdu*, 2011.

UÇAR, Recep, “Din Öğretimi Kurumları Öğrencilerinin Arapça Derslerine İlişkin Tutumları ve Tutum Geliştirme Önerileri”, *Yakın Doğu Üniversitesi İslam Tetkikleri Merkezi Dergisi*, 2017.

YANARDAĞ, Ayşe, “Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Medreselerin Islahı Tartışmasından Eğitim Birliğine”, *TUHED Turkish History Education Journal*, 2016.

Teaching Arabic Worldwide: Turkey as an Example

Mohammed Mekin *

Abstract

The subject of this study is to determine the methods to be followed in teaching Arabic to foreigners. The study is limited to identifying and criticizing the current Arabic language course curricula in Turkey. In this study, a general evaluation of the Arabic teaching programs implemented in high schools and universities in Turkey will be made. The aim of the study is to make the Arabic courses offered in Turkey more qualified and to determine the ways and methods of teaching Arabic to students without wasting time. As it is known, there is an Arabic teaching method that has been going on for centuries in madrasahs, which are religious schools in Turkey, and there is a list of books that must be taught, which are described as sequence books. These books and their contents, which were considered ideal in the Middle Ages, are unfortunately completely inadequate in attracting new generations and popularizing the Arabic language due to their lack of today's communication and technological opportunities and the advantages of visual and auditory informatics. In addition, it is seen that the Arabic teaching program applied in madrasahs, which are traditional religious schools in Turkey, is completely based on grammar and mostly based on grammar memorization, does not give much space to text translation and analysis, and lacks the practice of understanding and comprehending texts from simple to difficult. Therefore, it is noticed that the impossibility of learning Arabic has turned into a nightmare. As a result of the study, based on the example of the Arabic teaching programs implemented in Turkey, it was concluded that new, accurate and modern ways and methods should be put forward for teaching Arabic to foreigners without wasting time. Thanks to these methods and techniques that need to be developed, it has been pointed out that there is a great need for new studies, programs and methods of field experts in order to better teach Arabic, one of the most important global languages, and a new Arabic teaching model has been presented.

Keywords: Turkey, Foreign Language, Arabic, Teaching Methods, Modern Teaching.

* Asst.Prof/College of Islamic Sciences/ Batman University/ Turkey.

تعليم اللغة العربية في العالم: تركيا نموذجاً

محمد مكين *

المستخلص

موضوع هذه الدراسة هو تحديد الأساليب التي يجب اتباعها في تعليم اللغة العربية للأجانب، وتقتصر الدراسة على تحديد وانتقاد مناهج مقرر اللغة العربية المعمول بها حالياً في تركيا، وفي هذه الدراسة سنقيم بشكل عام للمناهج العربية المطبقة في المدارس الثانوية والجامعات في تركيا، والهدف من الدراسة هو جعل دورات اللغة العربية المقدمة في تركيا أكثر تأهيلاً وتحديد طرائق وأساليب تدريس اللغة العربية للطلاب في أقرب وقت ممكن، كما هو معلوم، وهناك أسلوب تدريس للغة العربية مستمر في المدارس الدينية في تركيا منذ قرون، وهناك سلسلة من قوائم الكتب التي توصف بأنها كتب متسلسلة، يجب تدريسها، ولسوء الحظ فإن هذه الكتب ومحتوياتها التي كانت تعدّ مثالية في العصور الوسطى، غير كافية تماماً لجذب الأجيال الجديدة، وجعلهم يحبون اللغة العربية؛ لأنها تخلو من فرص الاتصال والتكنولوجية الحالية، وهي بعيدة كل البعد عن مزايا المعلوماتية المرئية والسمعية، ويلاحظ أنه حتى الأجيال الشابة التي تتوق لتعلم اللغة العربية، وتقع في اليأس والعجز في تعلم اللغة عند مواجهة هذه الكتب ومحتواها ففضلاً عن ذلك يُلاحظ أن منهج اللغة العربية المطبق في المدارس الدينية التقليدية في تركيا هو منهج نحوي تماماً، ويستند في الغالب إلى حفظ قواعد اللغة، ولا يعطي مكاناً كبيراً لترجمة النصوص وتحليلها، ويفتقر إلى أساسيات فهم النص من البسيط إلى الصعب، ومن ثمّ فهو يحوّل تعليم اللغة العربية إلى كابوس يستغرق وقتاً طويلاً ونتيجة للدراسة، فقد توصلنا إلى ضرورة إيجاد طرائق وأساليب جديدة ودقيقة لتعليم اللغة العربية للأجانب في أسرع وقت ممكن، وبناءً على مثال مناهج اللغة العربية المطبقة في تركيا بفضل هذه الطرائق والأساليب التي تم الحاجة إلى تطويرها، واستنتجنا أن هناك حاجة كبيرة لأعمال ودراسات وأساليب جديدة للخبراء الميدانيين من أجل تعليم ومعرفة اللغة العربية بشكل أفضل، وهي واحدة من أبرز لغات العالم.

الكلمات المفتاحية: تركيا، لغة أجنبية، اللغة العربية، طرائق التدريس، التدريس

الحديث.

* أستاذ مساعد/كلية العلوم الإسلامية/ جامعة باطمان/تركيا.